

KÉPZŐ- ÉS IPARMŰVÉSZETI ISMERETEK ÁGAZATI SZAKMAI ÉRETTSÉGI VIZSGA

II. A VIZSGA LEÍRÁSA

A vizsga részei

Középszint		Emelt szint	
Írásbeli vizsga	Szóbeli vizsga	Írásbeli vizsga	Szóbeli vizsga
180 perc	15 perc	240 perc	20 perc
100 pont	50 pont	100 pont	50 pont

A vizsgán használható segédeszközök

	Középszint		Emelt szint	
	Írásbeli vizsga	Szóbeli vizsga	Írásbeli vizsga	Szóbeli vizsga
A vizsgázó biztosítja	Saját rajzeszközök, illetve festőeszközök	Portfólió (mappa)	Saját rajzeszközök, illetve festőeszközök	Portfólió (mappa)
A vizsgabizottságot működtető intézmény biztosítja	Rajzterem és rajztáblák, rajzbakok, központi és egyedi világítás (a modell megvilágításához), vizsgacsoportonként 1 fő portré modell. Vizsgázónként 1 db rajzolásra alkalmas papír (A2 - 420x594 mm), + 1 db festésre vagy szénrajzhoz alkalmas karton (A2 - 420x594 mm)	Portfólió bemutatásához (a leadott digitális adathordozón) sötétíthető vizsgaterem, számítógép, projektor	Rajzterem és rajztáblák, rajzbakok, központi és egyedi világítás (modell megvilágításához), vizsgacsoportonként 1 fő modell. A különböző beállításokhoz szükséges kézbeillő tárgyak (könyv, bögre, üveg vagy műanyag palack, telefon, kalap vagy sapka, legalább 15 cm-es papírdoboz, gyűrűs, illetve irattartó mappa, hengerré összetekert A3-as méretű papírlap). Vizsgázónként 1 db rajzolásra alkalmas	Portfólió bemutatásához (a leadott digitális adathordozón) sötétíthető vizsgaterem, számítógép, projektor

			papírA2 (420x594 mm) + 1 db festésre vagy szénrajzhoz alkalmas karton A2 (420x594 mm)	
--	--	--	---	--

Nyilvánosságra hozandók

	Középszint		Emelt szint	
	Írásbeli vizsga	Szóbeli vizsga	Írásbeli vizsga	Szóbeli vizsga
Anyag	NINCS	igazolólap a portfólióhoz	NINCS	igazolólap a portfólióhoz
Mikor?	NINCS	jogszabály szerint	NINCS	jogszabály szerint

KÖZÉPSZINTŰ VIZSGA

Írásbeli vizsga		Szóbeli vizsga
180 perc		15 perc
I. Feladatlap	II. Feladatlap	Portfólió bemutatás (mappa és vetítés)
45 perc	135 perc	
Művészettörténet tesztjellegű rövid feladatok	Rajz vagy festés	
30 pont	70 pont	
100 pont		50 pont

Írásbeli vizsga

Általános szabályok

Az írásbeli vizsgán a vizsgázó készségeit, képességeit, teljesítményét, elsajátított ismereteit a művészettörténeti tesztek rövid feladatainak megoldásával, valamint a helyszínen készített rajz vagy festés feladaton keresztül, az elméleti tudást és ábrázolási készségét együttesen, objektíven kell értékelni.

Az írásbeli feladatlap tartalmi és formai jellemzői

A feladatok két feladatlapon kerülnek összeállításra.

A vizsgázó először az I. Feladatlapot oldja meg. A feladatlapon a meghatározott idő leteltével a felügyelő tanár összegyűjti. A feladatlapon kiosztására és összegyűjtésére fordított idő a vizsga időtartamába nem számítható be. Az első feladat befejezése és a második feladatlap kiosztása között 10 perc szünetet kell tartani.

I. Feladatlap

Művészettörténet

Legalább 15 feladat, formáját tekintve a műalkotások időrendbe helyezését, korok szerinti csoportosítását, korstílusok és híres alkotások párosítását, korstílusok és jellemzőik egymáshoz rendelését, híres alkotók és alkotásaik kiválasztását, szakmai fogalmak meghatározásának kiválasztását, kiegészítését, valamint képpel való párosítását, illetve szövegből hiányzó fogalmak beírását tartalmazzák. A feladatlapban szereplő rövid, feleletválasztós kérdések a művészettörténet témakör részletes követelményeiben felsorolt művészettörténeti korszakokat és fogalmakat dolgozzák fel. A feladatlapba illesztett képanyagon felül, más segédanyag felhasználása nem lehetséges.

II. Feladatlap

Rajz vagy festés

A feladatlap a modell utáni ábrázoláshoz előkészített beállításhoz (ülő, ruhás modell portré rajza vagy festése a kezek ábrázolása nélkül) két különböző ábrázolási megközelítést vagy technikai követelményt tartalmaz. A vizsgázó a helyszínen megismert feladatokból kiválasztja az egyiket, melyet a rendelkezésre álló időben (3x45 perc alatt) a feladathoz megadott technikával elkészít. A feladat teljesítési idejébe a modell számára biztosított, 45 perces szakaszok közötti 15 perces szünetek nem számítanak bele.

Az írásbeli feladatlap értékelése

Az értékelés a központilag összeállított javítási-értékelési útmutató kötelező előírásai alapján történik. Az egyes kérdésekre és feladatokra adható pontszámokat a javítási-értékelési útmutató tartalmazza. A javítás során az útmutatóban meghatározott pontszám tovább nem bontható.

Szóbeli vizsga

Általános szabályok

A szóbeli vizsgán a portfólió (mappa és vetítés) bemutatásával a képzési időszak alatt készült alkotásokat, illetve ezek bemutatása során megismerhető szakmai jártasságot, technikai felkészültséget együttesen, objektíven kell értékelni.

A vizsgázó a portfólió (mappa) A2 méretű lapjait a vizsgaleírás alapján állítja össze. A tanulói jogviszonyban lévő és érettségi bizonyítvánnyal nem rendelkező vizsgázót a portfólió (mappa) elkészítésében a képzőintézmény szaktanára, illetve az intézményben dolgozó szakos pedagógus segíti. Az a vizsgázó, aki érettségi bizonyítvánnyal rendelkezik, vagy nincs tanulói jogviszonyban, önállóan készíti el a vizsgaleírásban megadott portfóliót.

A szóbeli vizsgára a vizsgázó által vitt eredeti portfólió nem képezi a vizsgadokumentáció részét, az a vizsgázónál marad. Ha a vizsgázó a vizsgára nem viszi magával az eredeti portfólióját, szóbeli feleletének minősítésénél úgy kell eljárni, mintha póttételt húzott volna.

A szóbeli vizsga tartalmi és formai jellemzői

A manuális, illetve digitális technikával összeállított, 6 db A2 méretű lapból álló portfóliót (mappát) a vizsgázónak legkésőbb az írásbeli vizsgaidőszak kezdetéig el kell készítenie, és a lapokról készített felvételeket csak olvasásra alkalmas digitális adathordozón le kell adnia. (A portfólió leadásának helye a tanulói jogviszonyban lévő és érettségi bizonyítvánnyal nem rendelkező vizsgázó esetében a képzőintézmény, annak a vizsgázónak, aki érettségi bizonyítvánnyal rendelkezik, vagy nincs tanulói jogviszonyban, a vizsgát szervező intézmény.) A leadott anyagot a szóbeli vizsga feladatának bemutató anyagaként kell kezelni. A portfólióban a szakmai lapok részét képezhetik a munkák során készült vázlatok, fényképek és bármilyen más, a vizsgázó által kiválasztott dokumentáció is, mely dokumentációs anyag a szóbeli bemutatást támogatja.

A digitális adathordozón leadott portfóliónak szintén 6 darab pdf vagy jpg formátumú képet kell tartalmaznia. A digitális képeket - egy A4-es oldalra összesítve, igazolólapként, nyomtatott formában

kell csatolni a digitális adathordozóhoz. Az A4-es igazolólap letölthető az érettségi vizsgák nyilvánosságra hozott anyagából.

A portfólió (mappa) lapjai sorszámmal ellátottak, a következő tartalmak szerinti összeállításban:

1. Tanulmányrajz, amelynek témája tárgy- vagy térábrázolás (eredeti rajz),
2. Figura tanulmány: egész- vagy félalakos ábrázolás (eredeti rajz vagy színes kép),
3. Festett vagy egyéb színes technikával készült kompozíció (eredeti színes kép),
4. Szakmai feladatokat dokumentáló képi együttes (az oldalon több rajz, vázlat, fotó is lehet),
5. Szakmai feladatokat dokumentáló képi együttes (az oldalon több rajz, vázlat, fotó is lehet),
6. Szakmai feladatokat dokumentáló képi együttes (az oldalon több rajz, vázlat, fotó is lehet).

A vizsgázó az elkészült 6 darab A2 méretű portfólió lapot a segítő szaktanárnak bemutatja, ezzel egy időben a portfólió lapokról készült 6 darab fájlt, csak olvasásra alkalmas digitális adathordozón átadja. (A portfólió oldalairól készült digitális felvételek a hosszabbik oldalukon legalább 3500 pixel méretűek legyenek.)

A segítő szaktanár a munkák megtekintése és ellenőrzése után vizsgázónként a központi sablon alapján elkészíti az 1 db A4-es terjedelmű *igazolólapot*, amely a következő adatokat tartalmazza:

- képzőintézmény neve,
- a vizsgázó neve,
- a portfólió (mappa) készítésének tanéve,
- a leadott feladatok (oldalak) sorszáma és megnevezése,
- a 6 db kicsinyített kép,
- a segítő szaktanár neve,
- a segítő szaktanár aláírása,
- a portfólió (mappa) leadásának dátuma.

A vizsgázó munkáit a megbízott segítő szaktanár által kitöltött igazolólap hitelesíti. Az igazolólapot a segítő tanár aláírása, valamint a képzőintézmény pecsétje és képviselőjének aláírása együttesen hitelesíti. Annak a vizsgázónak a portfóliójához, aki érettségi bizonyítvánnyal rendelkezik, vagy nincs tanulói jogviszonyban, nem tartozik igazolólap.

A segítő szaktanár a vizsgázóktól átvett digitális adathordozókat és a kitöltött igazolólapokat a képző intézménynek átadja. A képzőintézmény az anyagokat vizsgacsoportonként rendezi, és a hitelesített igazolólapokkal együtt továbbítja a vizsgát szervező intézménynek. A portfólió mappát a vizsgázó személyesen viszi magával a szóbeli vizsga napján.

A portfólió értékelése csak abban az esetben lehetséges, ha megfelel a kiírásban szereplő alábbi formai követelményeknek:

- a portfólió mappa (6 db A2 kép),
- a digitális adathordozó 6 darab pdf vagy jpg kiterjesztésű fájlt tartalmaz,
- a fájlok számozása megtörtént,
- az oldalak a kiírásnak megfelelően készültek el és kerültek kiválogatásra,
- a munkák hitelesítése az igazolólapon megtörtént.

A szóbeli vizsgarész (portfólió és bemutatásának) értékelése

A vizsgázó a szóbeli vizsgára magával viszi az eredeti portfóliót (mappát), a vizsga helyszínén a digitális anyag kivetítésével, szóban önállóan bemutatja. Értelmezi a munkáit, és ismerteti a munkáját irányító gondolati, technikai hátteret. A bemutatáskor a vizsgabizottság a mappák eredeti anyagát szintén megtekinti, a vizsgázónak a szakmai anyagot érintő kérdéseket tehet fel. A vizsgabizottság a vizsgázó által elkészített szakmai anyag együttesét, a megoldások színvonalát és a bemutató alkalmával mérhető alkotói gondolkodás meglétét, fejlettségét, a szakmai fogalmak pontos használatát együttesen értékeli. A portfólió bemutatásához tételsor nem kapcsolódik.

A portfólió szakmai anyagának értékelési szempontjai	Pontszám
Tanulmányrajzok	10 pont
Az arányok helyes és pontos megfigyelése, és a kompozíció	4 pont
Perspektivikus térábrázolás	3 pont
Vonalkezelés, tónusok következetes használata	3 pont
Festett, illetve színes kompozíciók	10 pont
A színek tudatos alkalmazása	4 pont
Az arányok helyes megválasztása, és a kompozíció	3 pont
Az alkalmazott technikában való jártasság	3 pont
Szakmai feladatok (1-2-3)	15 pont
A bemutatott anyag sokszínűsége, sokoldalú technikai megoldásai	5 pont
A kivitelezés szakszerűsége, technikai felkészültségének szintje, nehézségi foka	5 pont
Az elkészült szakmai anyag kidolgozottsága, pontos, igényes megvalósítása	5 pont
A portfólió (mappa) oldalainak kivitelezési minősége, összképe	5 pont
A portfólió szóbeli bemutatásának értékelési szempontjai	10 pont
A szakmai munka tartalmának, folyamatának bemutatása	5 pont
Előadásmód, szakmai nyelv alkalmazása	2 pont
A feltett kérdések megértése, adekvát válaszadás	3 pont

SZÓBELI ÖSSZPONTSZÁM:	50 pont
------------------------------	----------------

EMELT SZINTŰ VIZSGA

Írásbeli vizsga		Szóbeli vizsga
240 perc		20 perc
I. Feladatlap	II. Feladatlap	Portfólió bemutatás (mappa és vetítés)
60 perc	180 perc	
Művészettörténet esszé	Rajz vagy festés	
30 pont	70 pont	
100 pont		50 pont

Írásbeli vizsga

Általános szabályok

Az írásbeli vizsgán a vizsgázó készségeit, képességeit, teljesítményét, elsajátított ismereteit a művészettörténeti téma írásbeli kifejtésével, valamint a helyszínen készített rajz vagy festés feladaton keresztül, az elméleti tudást és ábrázolási készségét együttesen, objektíven kell értékelni.

Az írásbeli feladatlap tartalmi és formai jellemzői

A feladatok két feladatlapon kerülnek összeállításra.

A vizsgázó először az I. Feladatlapon oldja meg. A feladatlapon a meghatározott idő leteltével a felügyelő tanár összegyűjti. A feladatlapon kiosztására és összegyűjtésére fordított idő a vizsga időtartamába nem számítható be. Az első feladat befejezése és a második feladatlap kiosztása között 10 perc szünetet kell tartani.

I. Feladatlap

Művészettörténet

A feladatlap három esszéfeladatot tartalmaz. A feladatok egy-egy korszak vagy stílus megadott szempont szerinti megközelítését tartalmazzák, amelyek közül a vizsgázó szabadon választ egyet. A korszakok a művészettörténet témakör részletes követelményekben felsorolt művészettörténeti korszakai közül kerülnek kijelölésre.

II. Feladatlap

Rajz vagy festés

A feladatlap a modell utáni ábrázoláshoz előkészített beállításhoz (ülő, ruhás modell félalakos rajza vagy festése a kezek ábrázolásával) két különböző ábrázolási megközelítést vagy technikai követelményt tartalmaz. A vizsgázó a helyszínen megismert feladatokból kiválasztja az egyiket, melyet a rendelkezésre álló időben (4x45 perc alatt) a feladathoz megadott technikával elkészít.

A feladat teljesítési idejébe a modell számára biztosított, 45 perces szakaszok közötti 15 perces szünetek nem számítanak.

Az írásbeli feladatlap értékelése

Az értékelés központi javítási-értékelési útmutató kötelező előírásai alapján történik. Az egyes válaszokra és feladatokra adható pontszámokat a javítási-értékelési útmutató tartalmazza. A javítás során az útmutatóban meghatározott pontszám tovább nem bontható.

Szóbeli vizsga

Általános szabályok

A szóbeli vizsgán a portfólió (mappa és vetítés) bemutatásával a képzési időszak alatt készült alkotásokat, illetve ezek bemutatása során megismerhető szakmai jártasságot, technikai felkészültséget, alkotói gondolkodásmódot együttesen, objektíven kell értékelni.

A vizsgázó a portfólió (mappa) A2 méretű lapjait a vizsgaleírás alapján állítja össze. A tanulói jogviszonyban álló és az érettségi bizonyítvánnyal nem rendelkező vizsgázót a portfólió (mappa) elkészítésében a képzőintézmény szaktanára, illetve az intézményben dolgozó szakos pedagógus segíti. Az a vizsgázó, aki érettségi bizonyítvánnyal rendelkezik, vagy nem áll tanulói jogviszonyban, önállóan készíti el a portfólióját.

A szóbeli vizsgára a vizsgázó által vitt eredeti portfólió nem képezi a vizsgadokumentáció részét, az a vizsgázónál marad. Ha a vizsgázó a vizsgára nem viszi magával az eredeti portfólióját, szóbeli feleletének minősítésénél úgy kell eljárni, mintha póttételt húzott volna.

A szóbeli tétel sor tartalmi és formai jellemzői

A manuális, illetve digitális technikával összeállított, 6 db A2 méretű lapból álló portfóliót (mappát) a vizsgázónak legkésőbb az írásbeli vizsgaidőszak kezdetéig el kell készítenie, és a lapokról készített felvételeket csak olvasásra alkalmas digitális adathordozón le kell adnia. (A portfólió leadásának helye a tanulói jogviszonyban lévő és érettségi bizonyítvánnyal nem rendelkező vizsgázó esetében a képzőintézmény, annak a vizsgázónak, aki érettségi bizonyítvánnyal rendelkezik, vagy nincs tanulói jogviszonyban, a vizsgát szervező intézmény.) A leadott anyagot a szóbeli vizsga feladatának bemutató anyagaként kell kezelni. A portfólióban a szakmai lapok részét képezhetik a munkák során készült vázlatok, fényképek és bármilyen más, a vizsgázó által kiválasztott dokumentáció is, mely dokumentációs anyag a szóbeli bemutatást támogatja.

A digitális adathordozón leadott portfóliónak 6 darab pdf vagy jpg formátumú képet kell tartalmaznia. A digitális képeket - egy A4-es oldalra összesítve, igazolólapként nyomtatott formában kell csatolni a digitális adathordozóhoz. Az A4-es igazolólap letölthető az érettségi vizsgák nyilvánosságra hozott anyagából.

A portfólió (mappa) lapjai sorszámmal ellátottak, a következő tartalmak szerinti összeállításban:

1. Tanulmányrajz, amelynek témája a külső vagy belső térábrázolás (eredeti rajz),
2. Akttanulmány vagy figuraábrázolás: egész- vagy félalakos kompozíció (eredeti rajz vagy színes kép),
3. Festett vagy egyéb színes technikával készült kompozíció (eredeti színes kép),
4. Képet és szöveget együttesen alkalmazó kompozíció (az oldalon több rajz, vázlat, fotó is lehet),
5. Szakmai tervezési, illetve kivitelezési feladatokat dokumentáló képi együttes (az oldalon több rajz, vázlat, fotó is lehet),
6. Szakmai tervezési, illetve kivitelezési feladatokat dokumentáló kompozíció (az oldalon több rajz, vázlat, fotó is lehet).

A vizsgázó az elkészült 6 darab A2 méretű portfólió lapot a segítő szaktanárnak bemutatja, ezzel egy időben a portfólió lapokról készült 6 darab fájlt, csak olvasásra alkalmas digitális adathordozón átadja. (A portfólió oldalairól készült digitális felvételek a hosszabbik oldalukon legalább 3500 pixel méretűek legyenek.)

A segítő szaktanár a munkák megtekintése és ellenőrzése után vizsgázóként a központi sablon alapján elkészíti az 1 db A4-es terjedelmű *igazolólapot*, amely a következő adatokat tartalmazza:

- a képző intézmény neve,
- a vizsgázó neve,
- a portfólió (mappa) készítésének tanéve,
- a leadott feladatok (oldalak) sorszáma és megnevezése,
- a 6 db kicsinyített kép,
- a segítő szaktanár neve,
- a segítő szaktanár aláírása,
- a portfólió (mappa) leadásának dátuma.

A vizsgázó munkáit a megbízott segítő szaktanár által kitöltött igazolólap hitelesíti. Az igazolólapot a segítő tanár aláírása, valamint a képzőintézmény pecsétje és képviselőjének aláírása együttesen hitelesíti. Annak a vizsgázónak a portfóliójához, aki érettségi bizonyítvánnyal rendelkezik, vagy nincs tanulói jogviszonyban, nem tartozik igazolólap.

A segítő szaktanár a vizsgázóktól átvett digitális adathordozókat és a kitöltött igazolólapokat a képző intézménynek átadja. A képzőintézmény az anyagokat vizsgacsoportonként rendezi és a hitelesített igazolólapokkal együtt továbbítja a vizsgát szervező intézménynek. A portfólió mappát a vizsgázó személyesen viszi magával a szóbeli vizsga napján.

A portfólió értékelése csak abban az esetben lehetséges, ha megfelel a kiírásban szereplő alábbi formai követelményeknek:

- a portfólió mappa (6 db A2 kép),
- a digitális adathordozó 6 darab pdf vagy jpg kiterjesztésű fájlt tartalmaz,
- a fájlok számozása megtörtént,
- az oldalak a kiírásnak megfelelően készültek el és kerültek kiválogatásra,
- a munkák hitelesítése az igazolólapon megtörtént.

A szóbeli vizsgarész (portfólió és bemutatásának) értékelése

A vizsgázó a szóbeli vizsgára magával viszi az eredeti portfóliót (mappát), a vizsga helyszínén a digitális anyag kivetítésével, szóban önállóan bemutatja. Értelmezi a munkáit, és ismerteti a munkáját irányító gondolati, technikai hátteret. A bemutatáskor a vizsgabizottság a mappák eredeti anyagát szintén megtekint, a vizsgázónak a szakmai anyagot érintő kérdéseket tehet fel. A vizsgabizottság a vizsgázó által elkészített szakmai anyag együttesét, a megoldások színvonalát és a bemutató alkalmával mérhető alkotói gondolkodás meglétét, fejlettségét, a szakmai fogalmak pontos használatát együttesen értékeli. A portfólió bemutatásához tételsor nem kapcsolódik.

A portfólió szakmai anyagának értékelési szempontjai	Pontszám
Tanulmányrajzok (1-2)	10 pont
Az arányok helyes és pontos megfigyelése, és a kompozíció	4 pont
Perspektivikus térábrázolás	3 pont
Vonalkezelés, tónusok	3 pont
Festett, illetve színes kompozíciók	5 pont

A színek tudatos alkalmazása	1 pont
Az arányok helyes megválasztása, és a kompozíció	2 pont
Az alkalmazott technikában való jártasság	2 pont
Kép és szöveg együttes kompozíciója	10 pont
Tipográfiai ismeretek	4 pont
Komponálás, kompozíció	3 pont
Kép és szöveg illeszkedése az adott témához, a felhasznált elemek összhangja, a stílus érzékenysége	3 pont
Tervezési, kivitelezési feladatok (1-2)	15 pont
Kreativitás, a felvetett ötletek sokszínűsége	5 pont
A gondolatmenet és a tervezési folyamat bemutatása	5 pont
A tervek, kivitelezett feladatok kidolgozottsága	5 pont
A portfólió (mappa) oldalainak kivitelezési minősége, összképe, igényessége	5 pont
A portfólió szóbeli bemutatásának értékelési szempontjai	10 pont
A tervező-, alkotómunka folyamatának bemutatása	5 pont
Előadásmód, szaknyelv alkalmazása	3 pont
Tématartás, érvelés, a feltett kérdések megértése	2 pont
SZÓBELI ÖSSZPONTSZÁM:	50 pont